

กรณีศึกษาเปรียบเทียบมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
ในระบบธนาคารของธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
และธนาคารแห่งประเทศไทย

A comparative study of small and medium enterprises promotion measures on access to
finance in the banking system of the Bank of the Lao PDR and the Bank of Thailand

Sonemaly TAIPANGNAVONG¹

¹หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชากฎหมายตลาดทุน การเงิน และภาษี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย,
อีเมล sonemaly@gmail.com

บทคัดย่อ

ภาครัฐได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารด้วย เนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจสังคมของ สปป.ลาว แต่ในปัจจุบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังประสบปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคาร อันเป็นผลมาจากความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูล ภาพรวมข้อมูลความเสี่ยงของวิสาหกิจ ต้นทุนในการทำธุรกรรมของธนาคาร การขาดหลักประกันของวิสาหกิจ ปัจจัยด้านสถาบันและกฎหมาย และการพิจารณาด้านอุปสงค์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและแนวความคิดของวิสาหกิจ จึงสามารถกล่าวได้ว่าปัญหาที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น มีผลมาจากปัญหาด้านวิสาหกิจที่เสนอขอสินเชื่อ สถาบันการเงิน ข้อกำหนดกฎหมายและด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ธนาคารแห่ง สปป.ลาวยังไม่มียุทธศาสตร์ส่งเสริมด้านกฎหมายเฉพาะ ส่วนมาตรการส่งเสริมด้านอื่นนั้นยังมีน้อยมากและยังไม่เป็นรูปธรรมเมื่อเทียบกับมาตรการส่งเสริมของธนาคารแห่งประเทศไทย จึงเห็นว่าการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ธนาคาร และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ยังเห็นว่าควรมีการแก้ไขปัญหาด้านศักยภาพของวิสาหกิจเป็นอันดับแรก เพื่อให้การส่งเสริมมีประสิทธิภาพและทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารได้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: มาตรการส่งเสริม, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ABSTRACT

The government has given importance to the promotion of small and medium enterprises (SMEs) in various aspects, including access to finance in the banking system. This is because SMEs are important to the socio-economic system of Lao PDR. However, SMEs still confront with difficulties in financial access in the banking system. The study found that there are many problems such as the informational asymmetries, enterprise's risk profile, bank's transaction costs, enterprise's lack of collateral, institutional and legal factors and the demand side considerations relating to the behavior and view of the enterprise, which cause difficulties to SMEs. It can be concluded that the

main problems affect SMEs in having access to finance in the banking system are the result of the enterprise, bank, legal and other related problems. In addition, the Bank of Lao PDR (BOL) has no specific legal promotion measures and there is a few measures and still not concrete when compared to the promotion measures of the Bank of Thailand (BOT). Therefore, the writer recommended that the SMEs promotion in access to finance in the banking system requires cooperation from all parties, which are government, banks and SMEs. In addition, it is important to solve the enterprise potential problems in order to make the promotion more efficient and SMEs can have more ability to access finance in the banking system.

Keywords: Promotion measures, SMEs, Access to finance

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ถือว่าเป็นวิสาหกิจหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญและเป็นแรงขับเคลื่อนหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งก่อให้เกิดมีการจ้างงาน สร้างงาน และสร้างรายได้ให้ประชาชนภายในประเทศอีกด้วย ซึ่งจากผลการสำรวจเศรษฐกิจทั่วประเทศครั้งที่ II พ.ศ. 2556 ของศูนย์สถิติแห่งชาติ พบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวนร้อยละ 99.8 ของจำนวนวิสาหกิจทั้งหมดถือเป็นสัดส่วนที่มีอัตราสูงมาก แต่ถึงอย่างไรก็ตามมีเพียงร้อยละ 12.1 ของจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งหมดที่ได้กู้ยืมเงินหรือเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเป็นการกู้ยืมเงินจากธนาคารภายในประเทศคิดเป็นร้อยละ 70 ของอัตราการกู้ยืมเงินทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นการกู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้าน ญาติพี่น้องหรือคนรู้จัก เป็นต้น (ศูนย์สถิติแห่งชาติ, 2558 : 23 , 25) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นยังมีจำนวนน้อยมาก

ด้วยเหตุนี้ภาครัฐจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเข้าถึงแหล่งทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยได้กำหนดเป็นหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดให้ระบบธนาคารเป็นแหล่งเงินทุนอย่างหนึ่งในการให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อส่งเสริมและพัฒนการผลิตสินค้าและบริการของธุรกิจภายในประเทศให้เข้มแข็ง (กระทรวงแผนการและการลงทุน, 2559 : 104) นอกจากนี้การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนถือว่าเป็นหนึ่งในแผนพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า, 2560) ที่ได้ขอความร่วมมือจากธนาคารแห่ง สปป.ลาว ในการปฏิบัติแผนพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น (กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2011) และเพื่อรองรับผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตด้วย อย่างไรก็ตามมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของธนาคารแห่ง สปป.ลาว โดยเฉพาะมาตรการด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในปัจจุบันยังไม่เอื้ออำนวยต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายและมาตรการส่งเสริมเฉพาะที่เป็นรูปธรรม (ธนาคารแห่ง สปป.ลาว, 2559 : 32-33) ที่ช่วยให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น จึงเห็นว่าการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารเป็นปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นในการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาแนวทางหรือมาตรการที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมและลดข้อจำกัดแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารให้เป็น

รูปธรรม บทความนี้จึงได้ศึกษาเปรียบเทียบมาตรการส่งเสริมด้านกฎหมายและด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในระบบธนาคารของธนาคารแห่ง สปป.ลาวและธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อหาข้อสรุปและแนวทางหรือมาตรการส่งเสริมที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน สปป.ลาว ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน สปป.ลาว
- 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบมาตรการส่งเสริมด้านกฎหมายและด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในระบบธนาคารของธนาคารแห่ง สปป.ลาวและธนาคารแห่งประเทศไทย
- 3) เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เหมาะสมเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารสำหรับ สปป.ลาว

การดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยเป็นการค้นคว้าวิจัยเชิงเอกสาร ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ โดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือ กฎหมาย วิทยานิพนธ์ บทความ วารสาร ประกาศ เอกสารเผยแพร่ของภาครัฐและเอกชน รวมถึงเอกสารจากฐานข้อมูลออนไลน์ประกอบด้วยข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ให้ได้มาซึ่งข้อสรุปและแนวทางในการแก้ไขปัญหา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยมุ่งเน้นเฉพาะมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของธนาคารแห่ง สปป.ลาวและธนาคารแห่งประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งจะไม่รวมถึงการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบตลาดทุนและแหล่งเงินทุนอื่น

ผลการวิจัย

ปัญหาพื้นฐานที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในหลายประเทศทั่วโลกโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาซึ่งรวมถึง สปป.ลาว ด้วย มีผลมาจากปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูล ภาพรวมข้อมูลความเสี่ยงของวิสาหกิจ ต้นทุนในการทำธุรกรรมของธนาคาร การขาดหลักประกันของวิสาหกิจ ปัจจัยด้านสถาบันและกฎหมาย และการพิจารณาด้านอุปสงค์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและแนวความคิดของวิสาหกิจ (Zavatta, 2008 : 23-27) ซึ่งปัญหาดังกล่าวสามารถแยกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านวิสาหกิจที่เสนอขอสินเชื่อ
  - 1) การที่วิสาหกิจผู้ขอสินเชื่อเป็นผู้ทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเองและธุรกิจดีที่สุดในที่สุด แต่ไม่สามารถให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่สถาบันการเงินได้อย่างครบถ้วน ถูกต้องและเป็นจริงทั้งหมด เช่น ข้อมูลประวัติส่วนตัว ข้อมูลบัญชีการเงิน แผนธุรกิจ ที่สถาบันการเงินจำเป็นต้องใช้ในการวิเคราะห์สถานะผู้ขอสินเชื่อรวมถึงพิจารณาความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวนั้นจะก่อให้เกิดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลขึ้นจนส่งผลต่อการพิจารณาและอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงิน

2) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมการแข่งขันที่ไม่แน่นอนทำให้มีรายรับหรือผลตอบแทนที่ไม่แน่นอนและมีโอกาสล้มเหลวมากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ มีความพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์หรือแรงงานและเงินทุนเพื่อรับมือกับวิกฤติทางเศรษฐกิจน้อยกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ และมีปัญหาด้านระบบบัญชีที่ไม่เพียงพอ ซึ่งส่งผลต่อการเข้าถึงข้อมูลและความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ ทำให้การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารยิ่งถูกจำกัด

3) วิสาหกิจจำนวนหนึ่งขาดหลักประกันหรือหลักประกันไม่เพียงพอที่จะค้ำประกันการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน โดยเฉพาะธุรกิจ Start up หรือธุรกิจที่เริ่มก่อตั้งได้ไม่นานซึ่งยังไม่มั่นคงเพียงพอจึงถือว่าเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง เป็นสาเหตุให้สถาบันการเงินลดวงเงินสินเชื่อที่ขอหรือปฏิเสธสินเชื่อทั้งหมด

4) วิสาหกิจที่นำเสนอโครงการขยายธุรกิจที่มีขนาดใหญ่เกินไปเมื่อเทียบกับขนาดธุรกิจในปัจจุบัน ทำให้ธุรกิจมีความเสี่ยงสูงขึ้น จึงส่งผลให้การจะได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินยากมากยิ่งขึ้น

5) โครงการที่เสนอเพื่อขอสินเชื่อมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำของสถาบันการเงิน ทำให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนยากมากยิ่งขึ้น

6) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนหนึ่งยังมีความชำนาญในการวางแผนและคุ้มครองด้านการเงินอย่างจำกัด รวมไปถึงการวางแผนธุรกิจและการถือบัญชี ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สถาบันการเงินปฏิเสธการให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

7) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนหนึ่งไม่เคยใช้บริการของสถาบันการเงิน โดยเฉพาะการบริการด้านสินเชื่อ ทำให้สถาบันการเงินขาดข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจนั้นๆ ซึ่งทำให้สถาบันการเงินใช้ระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อรวมถึงการประเมินความเสี่ยงต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจได้

8) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนหนึ่งยังไม่ปฏิบัติตามที่ได้ตกลงกับสถาบันการเงินหรือผิดนัดชำระหนี้ ส่งผลให้วิสาหกิจนั้นมีประวัติที่ไม่น่าเชื่อถือ ทำให้การเสนอขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินในครั้งต่อไปยากมากยิ่งขึ้น

2. ด้านสถาบันการเงิน

1) การที่สถาบันการเงินไม่ได้รับข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับผู้ขอสินเชื่อและธุรกิจของผู้ขอสินเชื่ออย่างครบถ้วน ถูกต้องและเป็นจริงทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูล ทั้งนี้ยังหมายความรวมถึงการที่สถาบันการเงินยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจที่ยังไม่เคยใช้บริการของสถาบันการเงิน โดยเฉพาะการบริการสินเชื่อ ทำให้การวิเคราะห์สถานะผู้ขอสินเชื่อรวมถึงการพิจารณาความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นมีความยุ่งยากมากยิ่งขึ้น จนบางครั้งเป็นเหตุให้สถาบันการเงินไม่สามารถวิเคราะห์หรือประเมินความเสี่ยงของวิสาหกิจที่เสนอขอสินเชื่อได้อย่างแท้จริง สถาบันการเงินส่วนใหญ่จึงมีวิธีการป้องกันความเสี่ยง โดยการเพิ่มอัตราค่าทำเนียมและดอกเบี้ยให้สูงขึ้น ทั้งยังเป็นสาเหตุให้สถาบันการเงินลดวงเงินสินเชื่อหรือปฏิเสธสินเชื่อทั้งหมด ซึ่งเป็นการสร้างข้อจำกัดให้แก่วิสาหกิจในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคาร

2) การที่สถาบันการเงินจะให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น มีต้นทุนในการทำธุรกรรมค่อนข้างสูง เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ เช่น การพิจารณาความเสี่ยงด้านต่างๆ การประเมินใบสมัครขอสินเชื่อ หรือการดำเนินการตรวจสอบสถานะทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยสถาบันการเงินมีการกำหนดต้นทุนในการทำธุรกรรม คือ 1) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร 2) ค่าทำเนียบตามกฎหมาย และ 3) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการให้ได้มาซึ่งข้อมูล เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับข้อมูลเครดิตของผู้ขอสินเชื่อ การตรวจสอบทั้ง

ก่อนและหลังการให้สินเชื่อ หากข้อมูลที่สถาบันการเงินจำเป็นต้องใช้ในการพิจารณาความเสี่ยงไม่เพียงพอมากเพียงใดก็จะทำให้ต้นทุนในการให้ได้มาซึ่งข้อมูลยิ่งสูงขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้การที่สถาบันการเงินป้องกันความเสี่ยงด้วยการกำหนดอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อสูง ซึ่งถือเป็นข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากวิสาหกิจบางส่วนโดยเฉพาะวิสาหกิจที่ต้องการขอสินเชื่อในวงเงินที่ไม่สูงมากเห็นว่าอัตราค่าทำเนียมและดอกเบี้ยสูงเกินไปประกอบกับขั้นตอนการขอสินเชื่อที่ยุ่งยาก ทำให้วิสาหกิจเหล่านั้นตัดสินใจไม่เสนอขอสินเชื่อจากสถาบันเงิน

3) การกำหนดขั้นตอนในการประกอบเอกสารเพื่อเสนอขอสินเชื่อมีขั้นตอนที่หลากหลาย ใช้ระยะเวลานานและมีค่าใช้จ่ายสูง จึงส่งผลกระทบต่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

4) สถาบันการเงินกำหนดอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อสูง เนื่องจากสถาบันการเงินส่วนใหญ่มีแหล่งเงินทุนที่มาจากการระดมเงินฝากจากผู้ฝากเงินเป็นหลัก ทำให้กลายเป็นแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนสูงและมีระยะเวลาสั้น

5) การบริการสินเชื่อของสถาบันการเงินมีการเรียกร้อยหลักประกันที่มีอัตราสูงกว่าวงเงินสินเชื่อ ซึ่งหลักประกันของวิสาหกิจจำนวนหนึ่งสถาบันการเงินอาจพิจารณาแล้วเห็นว่าหลักประกันไม่เพียงพอกับวงเงินสินเชื่อที่ผู้ขอสินเชื่อต้องการ จึงเป็นสาเหตุให้สถาบันการเงินลดวงเงินสินเชื่อที่วิสาหกิจเสนอขอหรือปฏิเสธสินเชื่อทั้งหมด

6) สถาบันการเงินไม่มีแรงจูงใจในการสร้างหรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้หลากหลาย อีกทั้งยังไม่มีแรงจูงใจที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ทางการเงินคู่ตลาดอื่น ๆ อันรวมถึงผลิตภัณฑ์สำหรับธุรกิจขนาดเล็ก เนื่องจากสถาบันการเงินสามารถเจริญเติบโตได้ด้วยกลุ่มลูกค้าที่มีฐานมั่นคงและมีความเสี่ยงต่ำ เช่น ธุรกิจขนาดใหญ่ ภาครัฐ เป็นต้น จึงก่อให้เกิดผลกระทบต่อทำให้บริการสินเชื่อแก่ธุรกิจขนาดเล็ก

3. ด้านข้อกำหนดกฎหมาย

1) ภาคการธนาคารในประเทศกำลังพัฒนาจำนวนมากยังไม่มีการแข่งขันกันสูง ซึ่งเป็นผลมาจากข้อจำกัดด้านกฎระเบียบของภาครัฐทำให้เกิดแนวโน้มในการนำนโยบายการให้กู้ยืมในรูปแบบเก่านามาปรับใช้หรือคิดอัตราดอกเบี้ยสูง ซึ่งเป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่งสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคาร

2) ระบบกฎหมายยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเพียงพอที่จะป้องกันพัฒนาการของเครื่องมือทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงเรื่องข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวกับหลักประกัน เช่น วิธีการคุ้มครองหลักประกัน วิธีพิจารณาริมสิทธิของหลักประกัน ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพิจารณาประสิทธิภาพของหลักประกัน โดยปัญหาดังกล่าวทำให้สถาบันการเงินมีความยุ่งยากในการวิเคราะห์หลักประกันและทำให้ใช้ระยะเวลานานในการวิเคราะห์ ส่งผลต่อการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ

4. ด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

1) การสนับสนุนด้านเงินทุนของภาครัฐแก่สถาบันการเงินเพื่อปล่อยกู้ให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเรื่องนี้เหมาะสมอย่างยิ่ง ข้อจำกัด จึงทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนดังกล่าวมีจำนวนจำกัด

2) การขาดระบบข้อมูลการบริหารจัดการที่เพียงพอในสถาบันการเงิน ข้อมูลทางเศรษฐกิจยังไม่ได้รับการพัฒนา การบริการสาธารณะบางอย่างยังไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ปัญหาการขึ้นทะเบียนหลักประกัน เป็นต้น ฉะนั้นสถาบันการเงินส่วนใหญ่จึงแก้ปัญหาเหล่านี้ด้วยการเพิ่มค่าใช้จ่ายผ่านการกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้นหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม ซึ่งเป็นข้อจำกัดหนึ่งซึ่งส่งผลกระทบต่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจ

3) โครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลยังไม่ได้รับการพัฒนา ไม่มีหน่วยงานเครดิตบูโรหรือที่มีอยู่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร รวมถึงกลไกอื่นๆ สำหรับการรวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับประวัติด้านสินเชื่อของวิสาหกิจที่เสนอขอสินเชื่อยังไม่หรือมีอยู่อย่างจำกัด ปัญหาดังกล่าวนี้ย่อมเพิ่มความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลระหว่างวิสาหกิจกับสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นสาเหตุให้สถาบันการเงินใช้ระยะเวลานานในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ รวมถึงการประเมินความเสี่ยงต่างๆ จนส่งผลกระทบต่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

4) เจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งยังมีข้อบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความชำนาญหรือประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งนี้กรณีการทุจริตของเจ้าหน้าที่เป็นปัญหาหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

นอกจากนี้ ผลการสรุปเปรียบเทียบประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของธนาคารแห่ง สปป.ลาวและธนาคารแห่งประเทศไทย มีดังนี้

1. การจัดตั้งธนาคารกลางของประเทศ

ธนาคารกลางของ สปป.ลาว ในปัจจุบันเรียกว่า “ธนาคารแห่ง สปป.ลาว” ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นในวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2511 โดยมีการดำเนินงานมาแล้วประมาณ 51 ปี (ธนาคารแห่ง สปป.ลาว, 2561 : 1-10) ส่วนธนาคารกลางของประเทศไทยในปัจจุบันเรียกว่า “ธนาคารแห่งประเทศไทย” ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2485 โดยมีการดำเนินงานมาแล้วประมาณ 77 ปี (ธนาคารแห่งประเทศไทย, มปป.) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าธนาคารแห่งประเทศไทยได้เริ่มมีการกำกับดูแลสถาบันการเงินและมีพัฒนาการด้านธนาคารมากกว่าธนาคารแห่ง สปป.ลาว

2. บทบาทหน้าที่หลัก

ธนาคารแห่ง สปป.ลาวและธนาคารแห่งประเทศไทยมีบทบาทหน้าที่หลักในการกำกับดูแลด้านเงินตรา สถาบันการเงิน และระบบชำระเงินให้มีประสิทธิภาพและมีความมั่นคง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ (กฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, 2018 และ ธนาคารแห่งประเทศไทย, มปป.) จึงถือได้ว่าบทบาทหน้าที่หลักของธนาคารแห่ง สปป.ลาวและธนาคารแห่งประเทศไทยมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

3. ธนาคารเฉพาะกิจที่ให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ธนาคารเฉพาะกิจที่ให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในส่วนของธนาคารแห่ง สปป.ลาวกำกับดูแล ประกอบด้วย ธนาคารพัฒนาลาว (กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า, 2560 : 4) ธนาคารลาวจีน ธนาคารเอีชีที่จำกัด และธนาคารไซง่อนเทืองตั้น จำกัด (วันนิ พมมะเทพ และ บุษย์ สิทธิสม, 2560-2561 : 21) ซึ่งธนาคารดังกล่าวยังไม่ถือว่าเป็นธนาคารเฉพาะกิจที่แท้จริง แต่เป็นเพียงธนาคารที่ให้สินเชื่อในรูปแบบของโครงการ มีการจำกัดทุนและมีระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ ส่วนธนาคารเฉพาะกิจที่ให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในส่วนของธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ตรวจสอบตามที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลัง ได้แก่ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ซึ่งธนาคารดังกล่าวถือว่าเป็นธนาคารเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างแท้จริง โดยมีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งเพื่อพัฒนาส่งเสริมช่วยเหลือ และสนับสนุนการจัดตั้ง การดำเนินงาน การขยาย หรือการปรับปรุงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยการให้สินเชื่อ ค้ำประกัน ร่วมลงทุน ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือให้บริการอื่นที่จำเป็น (พระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, 2545)

4. มาตรการด้านกฎหมายในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคาร

จากการพิจารณาข้อกำหนดกฎหมายของธนาคารแห่ง สปป.ลาว เห็นว่ายังไม่มีความมาตรการด้านกฎหมายเฉพาะเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างแท้จริง เนื่องจากกฎหมายโดยส่วนมากจะมุ่งเน้นการกำกับดูแลความมั่นคงของสถาบันการเงินเป็นหลัก ส่วนธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการปรับปรุงเรื่องหลักประกันตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2559) จัดตั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจภายใต้พระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 และจัดตั้งบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. 2534 ซึ่งเห็นว่าเป็นมาตรการส่งเสริมด้านกฎหมายที่ช่วยลดข้อจำกัดบางประการ เช่น เรื่องหลักประกัน เป็นการเพิ่มประเภทหลักประกันให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น และเป็นการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้นและง่ายขึ้น

5. มาตรการส่งเสริมด้านอื่น

ธนาคารแห่ง สปป.ลาวได้มีการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กล่าวคือ ผลักดันให้สถาบันการเงินมีนโยบายเงินกู้หลากหลายเป้าหมายมากขึ้น เพิ่มการปล่อยสินเชื่อแก่การผลิตเป็นสินค้าเพื่อเป็นพื้นฐานให้แก่การปรับมาเป็นอุตสาหกรรมที่ทันสมัย และสร้างเงื่อนไขการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยการขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมถือบัญชีให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย และส่งเสริมให้มีการก่อตั้งบริษัทที่รับประกันสินเชื่อ (ธนาคารแห่ง สปป.ลาว, 2559) ซึ่งเห็นว่าเป็นการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านอื่น แต่มาตรการดังกล่าวยังไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนถึงรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ส่วนธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กล่าวคือ มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสินเชื่อเอสเอ็มอีขึ้นโดยจัดทำ Industry Benchmark เพื่อใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบในการวิเคราะห์สินเชื่อสำหรับแต่ละอุตสาหกรรม ซึ่งทำให้สถาบันการเงินสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รวดเร็วขึ้น ทั้งนี้ยังผลักดันให้สถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์สามารถร่วมลงทุนกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นการให้ทุนในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่สินเชื่อ โดยธนาคารออมสินเคยเข้าร่วมจัดทำโครงการดังกล่าวมาแล้ว (ธนาคารแห่งประเทศไทย, มปป.) นอกจากนี้ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยอาศัยอำนาจภายใต้พระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้ธนาคารดังกล่าวสามารถร่วมลงทุนกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ จึงเห็นว่าธนาคารแห่งประเทศไทยมีการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านอื่น โดยได้เริ่มและปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวมาแล้ว

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

กล่าวโดยสรุปคือ ปัญหาที่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นมีผลมาจากความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูล ภาพรวมข้อมูลความเสี่ยงของวิสาหกิจ ต้นทุนในการทำธุรกรรมของธนาคาร การขาดหลักประกันของวิสาหกิจ ปัจจัยด้านสถาบันและกฎหมาย และการพิจารณาด้านอุปสงค์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและแนวความคิดของวิสาหกิจ ซึ่งสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวนั้นมีผลมาจากปัญหาด้านวิสาหกิจที่เสนอขอสินเชื่อ ด้านสถาบันการเงิน ด้านข้อกำหนดกฎหมาย และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่ล้วนแล้วแต่ส่งผล

ต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ นอกจากนี้ยังพบว่า มาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารของธนาคารแห่ง สปป.ลาว มีน้อยมากเมื่อเทียบกับมาตรการส่งเสริมของธนาคารแห่งประเทศไทย อีกทั้งมาตรการที่กำหนดในปัจจุบันยังไม่มีการกำหนดให้ชัดเจนถึงรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงาน ซึ่งเห็นว่ายังไม่เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง จึงขอมีข้อเสนอแนะที่คาดว่าจะประโยชน์ต่อการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน สปป.ลาว ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคาร ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านมาตรการกฎหมาย

1) ควรมีการริเริ่มให้จัดตั้งธนาคารเฉพาะกิจขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างสะดวกและตลอดเวลา เนื่องจากธนาคารใน สปป.ลาว ที่ให้บริการสินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอัตราดอกเบี้ยต่ำและมีระยะเวลาอันเป็นเพียงธนาคารที่เข้าร่วมโครงการซึ่งมีกำหนดระยะเวลาตามทุนที่ได้รับ ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างจำกัด จึงขอเสนอให้มีการศึกษาความเป็นไปได้และบัญญัติกฎหมายเพื่อมารองรับการจัดตั้งและการดำเนินงานของธนาคารเฉพาะกิจดังกล่าว นอกจากนี้การกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับแต่ละประเภทและขนาดวิสาหกิจให้แตกต่างกันเพื่อทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น

2) ควรมีการจัดตั้งบริษัทค้ำประกันสินเชื่อเนื่องจากเรื่องหลักประกันสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยเฉพาะผู้ประกอบการรายใหม่ เป็นปัญหาหนึ่งที่เป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคาร แต่การจะจัดตั้งบริษัทดังกล่าวขึ้นเห็นว่าควรมีการศึกษาความเป็นไปได้และบัญญัติกฎหมายเพื่อมารองรับการดำเนินงานของบริษัทค้ำประกันสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพ มั่นคง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการมากที่สุด

3) ควรมีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องหลักประกันเพื่อขยายขอบเขตหลักประกันให้กว้างขึ้นเพื่อส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะด้านอื่น

1) ธนาคารแห่ง สปป.ลาว ควรจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการปฏิบัติแผนพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยให้ศึกษาถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อนำมากำหนดวิธีการปฏิบัติและแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นที่เหมาะสม ทั้งนี้ควรประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมโดยเฉพาะกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า เพื่อให้การสร้างคู่มือดังกล่าวมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

2) ธนาคารแห่ง สปป.ลาว ควรมีการออกระเบียบกำหนดให้สถาบันมีการทำ Stress Test ด้านสินเชื่อ ซึ่งหมายถึงการทดสอบภาวะวิกฤตด้านสินเชื่อโดยเป็นการตั้งประเด็นปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เช่น หากเกิดวิกฤตด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแต่ละประเภทแล้ว สถาบันการเงินจะมีวิธีรับมือกับปัญหาดังกล่าวอย่างไร ซึ่งถือว่าเป็นการหาแนวทางในการแก้ไขเฉพาะหน้าและช่วยให้สถาบันการเงินสามารถหาวิธีป้องกันและรับมือกับปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

3) ภาครัฐควรจัดทำคู่มือวิธีการทำธุรกิจที่ถูกต้องและสร้างคู่มือการเข้าหาแหล่งเงินทุนประกอบกับการจัดฝึกอบรมเพื่อเป็นการให้ความรู้และให้คำปรึกษาแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายในประเทศ ทั้งนี้ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เสนอขอสินเชื่อควรมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยโดยไม่ควรรอเพียงแต่การช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้การเข้าถึงแหล่งเงินทุนง่ายขึ้น

4) ควรปรับปรุงระบบข้อมูลข่าวสารของเครดิตบูโรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพราะเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญแก่สถาบันการเงินที่จะนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ประวัติผู้ขอสินเชื่อและสถานะทางการเงินของธุรกิจ การมีระบบข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วนและเพียงพอต่อการวิเคราะห์สินเชื่อจะทำให้สถาบันการเงินมีการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้นและวิเคราะห์ความเสี่ยงของแต่ละวิสาหกิจได้ง่ายขึ้น

5) ควรมีการกำหนดเงื่อนไขสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เสนอขอสินเชื่อ กล่าวคือ ภายหลังที่มีการกู้ยืมเงินไปแล้วให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดังกล่าวจัดทำระบบรายรับรายจ่ายสำหรับเงินที่กู้ยืมไป และรายงานสถาบันการเงินที่ตนขอสินเชื่อเป็นรายเดือน ทั้งนี้สถาบันการเงินควรมีการติดตามวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ตนได้ปล่อยกู้โดยมีการสุ่มตรวจ เพื่อให้วิสาหกิจและสถาบันการเงินดังกล่าวรับรู้ถึงสถานะทางการเงินที่แท้จริงของวิสาหกิจนั้นๆ ด้วย

6) เสนอให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับวินัยทางการเงินในแต่ละระดับการศึกษาเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนให้มีวินัยทางการเงินตั้งแต่วัยเด็กเพื่อทำให้มีการวางแผนในการใช้เงินให้มีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ สิ่งสำคัญในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารนั้นต้องอาศัยการร่วมมือกันของทุกฝ่ายทั้งหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการเงิน และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ยังเห็นว่าควรแก้ไขปัญหาด้านศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นอันดับแรก เนื่องจากศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีผลต่อการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ การกำหนดอัตราดอกเบี้ย และการเรียกหลักประกันของธนาคาร เป็นต้น ถึงแม้ว่าจะมีการปรับปรุงข้อกำหนดกฎหมายหรือการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านอื่นๆ ที่เป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแล้ว แต่หากไม่มีการแก้ไขปัญหาด้านศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมก็จะส่งผลให้การส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารนั้นๆ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นที่สามารถนำไปศึกษาเพิ่มเติมมีดังนี้

1) มาตรการหรือแนวทางส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบตลาดทุน

2) การศึกษาเปรียบเทียบข้อจำกัดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบธนาคารกับระบบตลาดทุน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงแผนการและการลงทุน. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมแห่งชาติ ครั้งที่ VIII (ค.ศ. 2016-2020).

กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า. (2560). แผนพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2016-2020.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (มปป.). บทบาทของ ธปท. กับการช่วยเหลือเอสเอ็มอี. [Online]. Available URL:

https://www.bot.or.th/Thai/Phrasiam/Documents/Phrasiam_4_2557/No.10.pdf.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (มปป.). บทบาทของ ธปท. ด้าน สง. [Online], Available URL:

<https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/Scope/Pages/default.aspx>.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (มปป.). ประวัติธนาคารแห่งประเทศไทย [Online], Available URL:

<https://www.bot.or.th/Thai/AboutBOT/RolesAndHistory/Pages/History.aspx>.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). นำส่งแนวนโยบาย เรื่อง การประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ หรือที่ซื้อมาจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงิน. (หนังสือเวียนที่ ธปท.ผนส.(23) ว. 745/2559).

ธนาคารแห่ง สปป.ลาว. (2559). ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสถาบันการเงิน-เงินตราของ สปป.ลาว ระยะ 10ปี (ค.ศ. 2016-2025) และ วิสัยทัศน์ถึงปี 2030.

ธนาคารแห่ง สปป.ลาว. (2561). 50 ปี ธนาคารแห่ง สปป.ลาว. พิมพ์ครั้งที่ 1. มปป.

วันนี พมมะเทพ และ บุษย์ สิทธิสม. (2560-2561). การสนองทุนระยะยาวแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายใต้โครงการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (บทโครงการฉบับขั้นระดับปริญญาตรี, คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว).

ศูนย์สถิติแห่งชาติ. (2558). ผลการสำรวจเศรษฐกิจทั่วประเทศครั้งที่ II ค.ศ. 2013.

Roberto Zavatta. (June 2008). **Financing Technology Entrepreneurs and SME in Developing Countries: Challenges and Opportunities**. Washington, DC: infoDev/World Bank.

กฎหมาย

กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เลขที่ 11/สพช ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2011.

กฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เลขที่ 47/สพช ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2018.

พระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. 2534